

Szegedi Kilátó

Közéleti napilap

1923. december 6. csütörtök

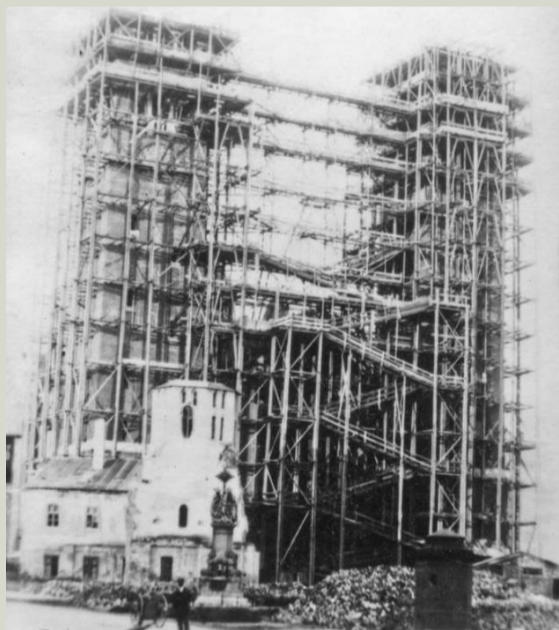
Az nem lehet, hogy annyi szív hiában ontá vért

Idén nyáron a háború okozta hosszú kényszerű szünet után újra indult a Fogadalmi templom építése. A napokban elkészült a tornyok párkánya a felirattal: „Az nem lehet, hogy annyi szív hiában ontá vért”

Elevenítsük fel most, miként jutottunk el a mai napig.

A templom emelését a város az 1879-es árvíz levonulása után határozta el az attól való szerencsés megmenekülés emlékére és az újjáépítés reményében.

Az építkezést 1913-ban kezdték meg, amit igen sok vita előzött meg. Vitatott volt a helyszín kiválasztása. Sokan ellenezték a Szent Demeter templom elbontását. Schulek Frigyes vázlattervét a tekintetes Közgyűlés 1909-ben hagyta jóvá, a mellékelt költségvetés azonban csaknem kétszerese volt az eredetileg tervezett előirányzatnak. A tervezői szerződést felbontották. Foek Ernő vállalta a csaknem kész tervek alapján a templom felépítését, vállalva, hogy „... az építkezés szigorúan a végérvényesen elfogadott tervek alapján hajtassék végre, stílszerűségének hátrányára sem a tömegekben, sem a fő méreteken ne eszközölhessék változás. A stílszerűség megtartása mellett gazdasági szempontból netán javasolandó változtatások csakis az építető szabad királyi város előzetes hozzájárulásával lesznek végrehajthatók.”

Az épülő fogadalmi templom Broda Sándor fényképén

Az építkezés 1913-ban végül megkezdődött. Lebontották a Szent Demeter templom szentélyét, a megmaradt részt fallal lezárták, a mai napig is így miséznek benne. Az ünnepélyes alapkövetétel 1914. június 21-én volt, de egy hónappal később kitört a nagy háború, a munka megszakadt és hosszú időre leállt. Fiaink, apáink a frontokon harcoltak, vérüket áldozták a hazáért.

A tragikus trianoni békediktátumot követően a korábban Kolozsvárott működő

Ferenc József Tudományegyetem székhelyét az országgyűlés 1921-ben Szegeden jelölte ki. A város ekkor már 130 éve folytatott meddő harcot az egyetem megszerzéséért, ezért most minden energiáját annak elhelyezésére fordította.

Az ideiglenes letelepedés után azonban az idén újra kezdődhetett a templom építése Foek Ernő felügyelete mellett. Egyébiránt már 1921-ben gyűjtés indult a templom elkészítésére, a városban jótékony előadásokat, kiállításokat szerveztek, melyek bevételét a templomépítésre szándékoztak fordítani. A város újabb 2,5 ezer hold közlegelőt adott bérbe, amelynek díjaként befolyó stabil „búza-valuta” biztosította, hogy idén újra elkezdheték az építkezést, amely – ha nem is a háború előtti ütemben – így mégis előre halad.

A most beépített vörös téglák színe némileg eltér a korábbiaktól. Foek Ernő családottságának adott hangot, de megnyugtató bennünket, az idő majd összeérleli a színeket.

A tornyok alsó harmadában idén egy-egy márványsáv készült, amelyre Foek javaslatára került fel a Szózatból való idézet. A szegediek nap mint nap zarándokolnak a templomtérre, kíváncsi szemek lesik az állványerdő mögött megbúvó párkányzatot. Ahogy fejsejlik a felirat, könny szökik a szemekbe. Az idei advent más, mint a régié. A fájó emlékezés, a jövőbe vetett hit, a mélységes hálaadás teszi mássá.

Jövőre elkészül a kupola, majd először a keleti, végül a nyugati torony. Foek szerint, ha az anyagiak is lehetővé teszik, 1926-ban a felszentelt templomban tarthatják meg a híveknek a karácsonyi szentmisét.

A templom építési munkáinak folytatását indokolja az is, hogy a Trianoni fájdalmas határmegvonás miatt át kell szervezni az egyházmegyéket. A főpapi székvárosából, Temesvárról elűzött Glattfelder Gyula csanádi püspök előbb a makói püspöki rezidencián, illetve a budai Szent Imre Kollégiumban lakott, idén pedig a Szegedi Római Katolikus Tanítóképző Intézet Boldogasszony sugárúti központjában rendezte be ideiglenes egyházmegyei központját. Bizakodunk, hogy a Szentatya hamarosan püspöki székhelyé teszi városunkat.

BELPOLITIKA

Adventi számvetés

Nehéz idők járnak töredékére zsugorodott kicsi hazánk népére. Karácsony szent ünnepének közeledtével ideje számot vetnünk legszegényebbjeink helyzetével. Az ország gazdasága a háború, a spanyolnátha járvány után romokban hever. A gazdasági válság bennünket is elérte. A lakosság helyzete egyre rémisztőbb képet fest, akadozik az áruellátás, éhínség fenyeget. Sok gyerek csak a kirakatokat nézegetheti vágyakozva, piros sipkás mosolygó Mikulásról, csillogó karácsonyfáról csak álmodhattak.

Gyermekvonatok

Ilyen körülmények között kiemelkedő jelentőségűek az Országos Gyermekvédő Liga lépései, akciójuk keretében sok magyar gyermek utazhat külföldre a nincstelenség elől. 1920-ban alakult meg a Magyar-Holland Katolikus Gyermeksegélyező Bizottság, melynek elnöke Csernoch János esztergomi hercegprímás volt. Hollandiában magánszervezetként létrejött A Szükséget Szenvedő Magyar Gyermekek Központi Bizottsága. Ennek meghívására indulhatott el az első gyermekvonat 1920. február 8-án a Keleti pályaudvarról. Az újonnan megalakult bizottság idén Belgiummal is felvette a kapcsolatot, és már oda is indítottak transzportokat. A szülők általában az iskolán keresztül értesülhetnek arról, mikor indítanak csoportokat külföldre, de akad olyan eset is, amikor orvos javasolja a rossz fizikai állapotban lévő gyermek kiküldését. Az utazáshoz elsőként az Országos Gyermekvédő Liga jelentkezési lapját kell kitölteni. A lehetőségről és a következő csoport indulásáról a liga levélben értesíti a szülőket. Előtte azonban kötelező orvosi vizsgálaton kell részt venniük, ahol az orvos, felmérve a gyermek fizikai állapotát, megállapítja a kiutazásra való jogosultságot. Ezek után az utazáshoz szükséges iratokat kell beszereznie a szülőnek. A vonatok általában vasárnap délután, öt és hat óra között indulnak a Keleti pályaudvarról. A fiatalokat átalakított, egykori világháborús kórházi vonatokkal szállítják, melyeket a Honvédelmi Minisztérium bocsátott a Liga rendelkezésére. A gyermekek 2-3 hónapot töltenek kint befogadó családoknál.

Folytatás a 2. oldalon

Adventi számvetés

Vagonlakók

A trianoni békediktátum menekültek áradatát indította el a hazánktól elcsatolt területekről. A menekültek megindulása tovább súlyosbította az amúgy is kritikus politikai, társadalmi és gazdasági helyzetben lévő ország állapotát. Regisztrálások szerint 350, becslések szerint 400-450 ezer ember hagyta el szülőföldjét, otthonát, munkahelyét. A csonka országban százezrek nyomorognak. A menekültek túlnyomó része tömegszállításokon, külvárosi barakktelepeken, volt kaszárnyákban húzódott meg. Talán a legrosszabb helyzetbe közülük azok a kerültek, akik pályaudvarokon vagonokban vagy lepusztult barakkvárosokban várnak a sorsukra. A tél beálltával nem csak a puritán és szűkös körülmények, nem csak az éhezés, de a hideg is sújtja a vagonlakókat. Bár a lakáshivatalok a menekültek számára is rendelkezésre álltak, érdek nélküli segítséget ezektől a

hivataloktól a legritkább esetben kapnak. virágzik a korrupció.

Vagonlakók a szolnoki pályaudvaron

1920 tavaszától az Országos Menekültügyi Hivatal segítségével, étkeztetéssel, jogvédő irodák működtetésével, diákvédelemmel, egészségügyi ellátás szervezésével, építkezések koordinálásával próbál javítani az elcsatolt területekről az anyaországba érkezők sorsán. A Hivatal vezetői tisztségét kezdetben Bethlen István jelenlegi miniszterelnök töltötte be, majd Petricevich-Horváth Emil. Az OMH azonban kezdettől fogva pénzihiánnyal küzd, és a nemes szándék ellenére a

legégetőbb problémákat nem tudja kellően kezelni.

Szegedi helyzetkép

Szeged a megnagyobbodott Román Királyság és az újonnan született Szerb-Horvát-Szlovén Királyság magyar határszakaszának egy jelentős városa lett. Az újjászerveződő szegedi közigazgatásnak azonban szembe kell néznie az elcsatolt területekről idemenekült több mint hatezer magyar vagonlakó ellátásának problémájával. Mindeközben kezelnie kell az élelmiszerhiánnyal és tüzelőanyag-hiánnyal küzdő szegediek és a városhoz tartozó Szeged környéki tanyaiak nehéz életkörülményeit is. A háború emberi veszteségeiből kijutott városunknak is. Gondoskodni kell az ugyancsak szinte kilátástalan helyzetben lévő özvegyek, árvák és hadirokkantak segélyezéséről is.

KÜLPOLITIKA

Egy egykori birodalom margójára

Az októberi hamburgi zendülés tömege

Gondolhatnánk, hogy a magyarországi vörös terror, Károlyi Mihály kudarcos kormányzása és az Oláh megszállás az anarchia minden arcát megmutatta Európának, de ha nyugatra tekintenénk, látnánk, hogy régi Német bajtársainkat is -önkéntesen kikiáltott hadibűnös-ként- az összeomlás szélére sodorták az Antant hatalmak. A megalázás teljessége végett a Francia hadsereg bevonult a Rajna vidékére is.

A köztársasági Németországban a háborút záró béke aláírása óta általánosan jellemző az instabilitás. Az ezévből tetőző gazdasági válság ürügyén pedig számos kommunista-marxista szerveződés próbálkozott erőszakos hatalombitorlással. A novemberben lezajlott, azóta a Német nyelvű sajtóban München-városi „sörházi-puccsként”, avagy „Hitlerpuccsként” emlegetett esemény több szempontból is szervezettebb és veszedelmesebb kísérlet volt, mint az októberi hamburgi kommunista zendülés, vagy a még II. Vilmos császár regnálása alatt zajló munkástüntetések. A szervezkedő radikális párttagokat november óta a Bajor hatóságok őrizetben tartják, a bírósági tárgyalásaikban felfedett történetek pedig tiszta képet festenek a Bajor helyzet súlyosságáról.

Az elfogott résztvevők a következőket vallották:

Bajorország területi kormánybiztosa, Gustav Ritter von Kahr hosszú ideje tervezte az elszakadást Németországtól. A Német Munkáspárt fiatal vezetője Adolf Hitler ezt kívánva megelőzni, saját kezébe tervezte venni az irányítást, és Bajorország élére állni.

A valóság ennél viszont árnyaltabb.

Az akció napjának korai óráiban radikális gárdisták százai vették körül a Bürgerbräukeller serházat, ahol tartományi nagygyűlést tartottak. Hitler kíséretével bevonult az ülésterembe, és provokatív beszédekkel maga mellé állította a jelen lévő hivatalnokokat és polgárokat. A pártvezér Kahr kormánybiztost is -ugyan hathatós fenyegetés árán- meggyőzte arról, hogy a bajorországi népszerűségüket kihasználva induljanak a meggyengült berlini kormány ellen, azt buktassák meg és vegyék magukhoz az ország irányítását. Az esti órákban megjelent a többszörösen kitüntetett hadlótton Erich von Ludendorff tábornok, aki a Berlin elleni menetelést vezényelte volna.

Az akciót sikeresnek vélő Hitler és Ludendorff

Az éjszaka folyamán Kahr kormánybiztost és apparátusát szabadon bocsátották, akik riasztották a birodalmi rendfenntartó hadsereget, mi éber gyorsasággal intézkedve órák leforgása alatt keresztüljutott a gárdistákra, és elfogta a vezetőiket.

Az ugyan a mai napig tisztázatlan, hogy a kormánybiztosnak valósággal célja volt-e a Bajor kiszakadás, azonban elkerülhette a felelősségrevonást a közbeavatkozása végett. Hasonlóan a tábornokhoz, aki a háború alatti hősi tettei okán kegyelmet kapott. A párttagok és fegyveresek annak ellenére, hogy a kísérlet kudarcot vallott, növekvő népszerűségnek örvendenek, ami továbbra is fenntartja a feszült hangulatot az országban.

Belvizeink ügye a nemzetgyűlés előtt

A nemzetgyűlés tegnap utolsó vitanapját tartotta a mezőgazdasági művelésre alkalmas területek lecsapolásáról.

Ahogy városunknak különösen sürgető fontosságú, úgy országos viszonylatban is halasztást nem tűrő ügynek számít a mezőgazdasági művelésre befogható földszelvények szivattyúzás útján, víztől való megszabadítása. Az elkészült törvénytervezet alapján a vizektől állandóan vagy időszakosan borított olyan területek lecsapolása iránt lehet intézkedni, amely területek a lecsapolás által mezőgazdasági művelésre alkalmasokká tehetőek (mocsár, nádas) vagy amelyeknek termelőképessége a lecsapolás által gazdaságosan fokozható. Ha belvíztől károsított vagy emiatt mezőgazdaságilag nem művelhető területek valamely ármentesítő társulat árterébe tartoznak, a belvizek levezetése az ármentesítő társulatok feladata.

Homokháti belvíz elöntés felvétel

Ennek okán folytatott vitát a hónapban több alkalommal is a tekintetes nemzetgyűlés, és a tegnapi napon végszavazás történt a javaslat érvényesítéséről.

A javaslat szövege szerint a megcsonkított országunk alföldi területein beállt vizes foltok lecsapolásával a művelhető földek nyomós részét nyerheti vissza a hon a természettől, ezzel nem csak piaci előnybe kerülhetne a magyar termelő, hanem az élelmezés válságát is könnyebben kezelhetővé tenné.

Mi, szegediek tudhatjuk azonban a legjobban, milyen tragikus következményeket vonhat maga után a gondatlan vízgazdálkodás. Ugyanis hasonló okból – gazdasági indokból történt - folyómeder-egységesítő munka következményeként következtek be azok az árvizek, amik a múlt században sújtották, végezetül elpusztították szép városunkat. Többek között e példával demonstrálva fejtette ki ellenérzését az országház képviselő-urainak egy csoportja. Felszólaltak Kis Elemér, Komjáthy Zsigmond és Boros Mihály képviselő urak. A kormánypárt képviselői közül Szeder Antal és Bácskai Károly szólalt fel. Mindketten elutasították a korábban felszólalók érveit.

A törvénytervezet alapján az állandóan vagy időszakosan vízborítással károsított területek tulajdonosait - tekintet nélkül arra, hogy természetes vagy jogi személyek - a földművelésügyi miniszter a kártékony vizek lecsapolására kötelezheti. Ezt teheti a tulajdonos saját költségén, vagy az erre a célra létrehozott fedezetből igényelhető hitel terhére. Ebből szintén éles vita kerekedett. Többek szerint ez olyan terhet ró az érintett, amúgy is elszegényedett kis- és középparaszti rétegre, amit már képtelenek lesznek elviselni. Az alföldi területekről érkezett képviselők - átérzve a probléma súlyosságát – indítványozták segélyalap létrehozását az érintettek részére. Kállai Tibor pénzügyminiszter kifejti, hogy a költségvetésbe egy ilyen alap jelen helyzetben nem fér bele.

A szünetben tudósítónk megkérdezte Prónai Gáspár szegedi képviselőt a vita várható kimeneteléről, aki pesszimizmusának adott hangot.

Az ülés végeztére a törvénytervezetet bírálók egyik esetben sem tudták az álláspontjukat érvényre juttatni, így a szavazással megszületett a végleges döntés, a javaslat változatlanul történő elfogadása mellett. Ez azt is magában hordozza, hogy többek között a Tápé-környéki víztömeg is hamarosan bevezetődik a Tisza főmedrébe.

A kormányzó nevenapja alkalmából ünnepélyes istentisztelet lesz ma este 6 órakor a rókusi templomban.

A szentmisét Várhelyi József prelátus celebrálja fényes papi segédlettel. A templomban megjelenik a polgármester vezetésével a város egész tanácsa, a főispán, az állami hivatalok vezetői, az államrendőrség tisztikara és a katonaság. A polgáriközönség szép számú megjelenésére is számítanak a szervezők.

Az Egységes Párt egyenessége

A Bethlen István miniszterelnök úr által meghirdetett és alapított Egységes Párt néven élő pártszövetség ugyan biztos ütemben vezeti az országot ki az Európát átokszerűen sújtó válsághullámból, saját magával sajnos mégsem tud őszintén elszámolni.

Bethlen hithűen, és helyesen vallja, hogy a stabil politikát csak a radikalizmus visszaszorításával lehet tartósan és elégségesen végezni. A párt magát centristának, valamint kereszténynek és konzervatívnek hirdeti, és bizonyos nézőpontból így is cselekszik, de ennek tekintésünk a mélyére alaposabban.

A párt és szövetsége is az egykori Antibolsevista Comité tagjainak gyülekezete, és mint olyan, minden bolsevizmustól a magyarságot oltalmazni kívánó erő megtalálható soraiban. Példának okáért a nemzeti szélsőséges Gömbös Gyula és Bajcsy-Zsilinszky Endre Kálmán párttagok is lelkes hirdetői a köznyelvben - jelentőségét jótékonyan csökkentő módon - csak „szegedi gondolatként” emlegetett fajvédő eszmének, ami fehér fátyolba bújtatott fasizmusnak tudható be.

Mindezek mögött viszont a tisztelt olvasóközönség ne sejtjen jobboldali szélsőséges összeesküvést. „Mi van a Pick szalámiban?”, és mit forgat Bethlen István a fejében? A feltehető legnehezebb kérdésre most két okból is csak a szegediek tudhatják a választ. A szerkesztőség konszenzusos véleménye szerint hogyha Bethlen István a kommunizmus ellen kíván védelmezni, akkor az e célhoz felhasználható minden erőre szükség van, evégett szükséges a radikalisták bevonása, egyben beolvasztása a pártba. Mindazonáltal a szélsőségesek befolyása is korlátozható azzal, ha a párt rendszerén belül lehet őket visszafogni.

Bethlen István miniszterelnök és Kállai Tibor pénzügyminiszter

KULTÚRA

Jadlowker a Tisza szállóban és a Nagyszínházban

Az idei évad első és talán legnagyobb színházi szenzációja a Carmen vasárnapi előadása lesz. A népszerű opera vendégszereplőjeként Hermann Jadlowkert, a berlini operaház világhírű tenorját láthatjuk, hallhatjuk Don José szerepében.

Jadlowker orosz-lett származású énekes, aki Rigában született zsidó családban. Először kántorként tanult szülővárosában. Apja ellenezte azt a vágyát, hogy operaénekes legyen. Ennek ellenére Bécsbe ment, ahol a legendás Joseph Gänsbacher tanárnál operaéneklést is tanult. 1899-ben debütált Kölnben Kreutzer Das Nachtlager von Granada című művében, majd Stettinbe

(Karlsruhe) és Rigába utazott, végül 1907-ben Berlinben telepedett le. Először a Krolloperben, majd 1911 és 1916 között a Hofoperben énekelt. Pályafutása hátralévő részében nem volt állandó szerződése, de vendégként énekelt: a világ leghíresebb operaszínpadain, többek között a Met-ben (és 1912-ben), Párizsban, Londonban, Bécsben, Stuttgartban, Hamburgban, Amszterdamban, Lembergben, Prágában, Budapesten.

A vasárnapi előadás alkalmával a címszereplő Carment is vendégművész, Albert Erzs, a Népopera kiváló művésznője énekl. Erre az előadásra az operabérlők jogai csütörtök délig fenntartatnak.

Jadlowker ezt megelőzően, pénteken tartja ária- és dalestélyét a Tisza szállóban, ahol zongorán kíséri a művészt dr. Steinberger Edwárd.

Jadlowker nem először jár Magyarországon és Szegeden is másodszor láthatjuk. 12 évvel ezelőtt a fővárosi Népoperában énekelte Don Josét. Akkor a 35 éves művészek élvezhették szárnyaló és érintetlen fényű tenorját, énektechnikája hibátlan és magával ragadó volt, játéka pedig csupa szín. Előadása után percekig zúgott a taps.

A pénteki dalestet és a vasárnapi előadást nagy izgalommal várjuk. Mindkét előadás teltházasnak ígérkezik, a jegyek már nagyrészt elkelték. Korlátozott számban kaphatók még Endrényinél.

Chanuka ünnepség a Tisza szállóban

A szegedi zsidó ifjúság táncmulatsággal egybekötött Chanuka-ünnepélyét szombat este fél 8-kor a Tisza szállóban tartja meg. Fellépnek Komáromi Rózsi, Bihari Sándor, Czobor Imre színművészek, Lamberg Mór főkántor. Jegyek elővételben a Chevra irodában (telefon 3—38) válthatók

A színház műsora

Csütörtök: Asszonyok bolondja operett. B bérlet

Péntek délután gyermekelőadásul: Koldus és királyfi, mesejáték. — Este: Asszonyok bolondja, operett. A bérlet

Szombat délután: Túl a nagy Krivánon, operett. — Este 7 órai kezdettel: Asszonyok bolondja, operett. — Éjszakai előadásul 10 és fél órai kezdettel: A király, vigjáték.

Vasárnap délután : Levendula, énekes játék. — Este: Jadlowker vendégfelléptével Carmen, opera.

Moziműsor

Korzó mozi: Chaplin az ősember

Belvárosi mozi: A japán földrengés

SPORT

Atlétikai eredményeink

November 4-én volt az év utolsó atlétikai eseménye. Most a szezonzárás után számot adunk arról, hogy az elmúlt esztendőben mit produkáltak sportolóink. Néhány szegedi egyesület leküzdve a mai súlyos gazdasági viszonyok összes akadályait minden rendelkezésre álló erőfeszítéssel, hogy az atlétika nemes sportját városunkban minél szélesebb körben kedvelté tegye.

A legtöbb kimagasló eredményt a Szegedi Atlétikai Klub érte el. Az idei kerületi bajnokságokon az ifjúságiak által megnyert nagyszámú bajnokság reményét ad arra, hogy a SzAK az idősebb atlétáit könnyen tudja pótolni. A SzAK atlétikai szakosztálya 1923-ban 45 működő tagot foglalkoztatott. A kerületi mezeifutó csapatbajnokságon 9 senior és 6 ifjúsági egyéni, valamint 4 stafétabajnokság keretében elért kimagasló eredmény olyan szép teljesítmény, amivel egyetlen vidéki egyesület sem dicsekedhet. Nem utolsó sorban dicséret illeti meg a SzAK-ot a Szent István napon megrendezett országos senior és ifjúsági versenyért is, mely egyik kiemelkedő eseménye volt Szeged város idei sportéletének.

Az elért helyezések szempontjából a sorban a második szegedi egyesület, a Szegedi Torna Klub szintén több jó eredményt produkált. Neki sokkal nehezebb a helyzete, mint a SzAK-é, mert a pályahiány, valamint a rendelkezésre álló anyagi erők szűkös volta nagyban hátráltatták az egyesület működését. Mindezek ellenére az egyesület igen szép eredményeket ért el. Az SzTK atlétái az elmúlt szezonban két senior, két ifjúsági és két csapatbajnokságot nyertek.

A Munkás Testedző Egyesület kizárólag a hosszútávfutásban jeleskedik. Az MTE munkáját is erősen hátráltatta a rendes pálya hiánya és talán ez a legfőbb oka annak, hogy a rövidtávokat, valamint az ügyességi számokat teljesen elhanyagolja.

Az egyetemi egyesület, a KEAC működése nem hozta meg a várt eredményeket. Sajnos az egyetemen korántsem foglalkoznak olyan komolyan az atlétikával, amint azt a város jogosan elvárhatja. Az amerikai és nagy nyugati államok atlétikájának legfőbb tényezői a főiskolai egyesületek, sajnos azonban nálunk mit sem tesznek az atlétika fejlesztése érdekében. A többi egyetemi egyesület, így a budapesti BEAC, MAFC és

debreceni DEAC is messze állnak régi hírnevüktől.

A Szegedi Zrínyi Sportegyesületről az idei szezonban igen keveset hallottunk, a többi szegedi sportegyesület pedig nem törődik az atlétikával.

A Korcsolyázó tó sorsa

Szegeden az utóbbi évek alatt öröndetesen föllendült a sport, számos új sportegyesület alakult és egyre nő a szabadidős sportolók tábora is. Sajnos a téli hónapok megérkezése a sportszezon végét is magával hozza. Szegeden ugyanis alig van nyoma a téli sportoknak. Néhányan ugyan a vizek beállása után vállalkoznak arra, hogy felkutassák a város határán korcsolyázásra használható kis jeges területeket, míg mások az újszegedi töltés oldalán ródliznak, de állandó korcsolya- és ródlipálya már évek óta nincs Szegeden

Dr. Gaál Endre kulturtanácsnok, aki a régi Korcsolyázó-Egyesület elnöke volt, kérdésünkre elmondta, hogy a pálya használatához huszonöt esztendeig volt joga az egyesületnek.

Amikor a Korcsolya-térre felépítették a leszámolóhivatal kétemeletes palotáját, a hatalmas épület elzárta tőle a szabad levegőt és így a víz csak a nagy hidegek alkalmával fagyhatott meg. Mivel nem tudták korcsolyázásra használni, a Movénak adták sporttelep céljaira a pályát. A Move azonban átruházta a pályabérletet a katonai körletparancsnokságra. A várossal kötött szerződésben azonban kötelezettséget vállalt a katonaság, hogy a pályát a téli hónapok alatt korcsolyapálya céljaira átengedi a Korcsolyázó Egyesületnek.

Néhány évig az egyesület az enyhe tél miatt nem élt a jogával, a múlt télen már keményebb hidegek voltak, az idén is erősebb fagyokra van kilátás, ezért az egyesület lépéseket tett pályahasználati jogának biztosítása érdekében.

BŰNÜGYI KRÓNIKA

Szenes Lajos rovott múltú szabósegéd a hétfői napon feltörte a Vajda Farkas cég kirakatát és onnan mintegy félmillió korona értékű ruhaszövetet vitt magával Szenes korábban számos betörést követett el, míg a tegnapi napon egy rendőr izgalmas hajszá után elfogta, miután éppen megkísérelte kifosztani a Bokor Izsó-féle ékszerészüzletet.

Mészáros Imre makói tanítót a szegedi törvényszék gyilkosságért életfogytiglani fegyházra, majd a Tábla kötél általi halálra ítélte. Mészáros ügye a semmiségi panaszok miatt a Kúriához került, ahol helybenhagyták a halálos ítéletet. Mészáros ezután kegyelmi kérvénnyel fordult a Kúriához, azonban a kegyelmi tanács elutasította kérvényét és utasítást adott az ítélet végrehajtására. Értesülésünk szerint a többszörös gyilkos makói tanítót a közeli napokban akasztják fel a Csillagbörtön udvarán.

Kedd éjszaka ismeretlen tettesek vakmerő betörést követtek el a Somogyi-telep egyik házában. A betörők éjfél felé kibontották Somos József főgépész házában a falat, behatoltak a lakásba és ott pénz után kutatva mindent feltúrtak. Mivel pénzt nem találtak, ruhaneműt, ékszereket vittek magukkal. A rendőrség nagy erővel nyomoz utánuk.

A budapesti egyetemeken rendszeressé váltak a zsidóverések. Tegnap a bölcsészkar Múzeum körüli épületében igazoltatták a zsidó hallgatókat, majd gumibotokkal, bikacsökökkel és ólmosbotokkal ütlegetni kezdték őket. A megrémült hallgatók alig tudtak kiszabadulni támadóik kezei közül. Eközben több száz egyetemista némán és tétlenül nézte a verekedést.

A katonai körletparancsnokság azonban továbbadta egy sportegyesületnek albérletbe a pályát. Az albérlő egyesület pedig nem hajlandó a pályát a Korcsolyázó-Egyesületnek átengedni.

Az eddigi tárgyalások nem vezettek eredményre és így a Korcsolyázó Egyesület minden valószínűség szerint por útván lesz kénytelen jogait érvényesíteni.

Gaál Endre elmondta még, hogy terv nincs új pálya létesítésére. Új hely kijelölése és megvalósítása egyébiránt hosszabb időt venne igénybe. A korcsolyasport kedvelői tehát az idén is pálya nélkül maradnak akármilyen kemény lesz is a tél. Szeged városának az idén sem lesz korcsolyapályája.

'Felkérjük előfizetőinket, szíveskedjenek a késedelmes, vagy rendetlen lapkézbesítésről a kiadóhivatalt telefonon (Telefonszám 13-33) értesíteni, hogy a pontos kézbesítés iránt haladéktalanul intézkedhessünk'

Fizessen elő a Pesti Naplóra!
A negyedéves előfizetéseket 437. telefonszámra lehet bejelenteni.

Törtarany beváltás
a Kölcsey utca 7-ben

Angol leckét
adok annak, aki bútorozott szobához, esetleg egy ágyhoz juttat.
Ajánlatot „Szolid férfi” jelígre a kiadóba kérek.

HÍREK A NAGYVILÁGBÓL

Kitört az Etna. A lávafolyam napi hat kilométer sebességgel halad előre a keleti irányban levő völgyekben. A közeli városokat egyelőre veszély nem fenyegeti. A tüzessőt kisebb földrengések kísérik.

Münchenben a nyomor miatt jövőre nem lesz karnevál. A lapok müncheni jelentése szerint a híres karnevál a jövő évben a nép széles rétegeinek nyomorára való tekintettel elmarad.

Tokioból jelentik: a legutóbbi rettenetes földrengési katasztrófáról kiadott hivatalos kimutatás szerint a halottak száma 97.875, ebből Tokiora több mint 68.000, Jokohamára pedig több mint 29.000 esik.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK

Kútba esett a kislíú

Szomorú bűnügyet tárgyalt kedden a szegedi Törvényszék. Wild Károly-tanácsa bevonul a terembe. Kopott fekete ruhás középkorú asszony állt a bíróság előtt gondatlanságból elkövetett gyermekgyilkosság gyanújával. Özvegy Battancs Mihályné Szeged-Alsótanyasi lakos József nevű 8 éves gyermeke holt meg.

A tárgyaló terem zsúfolásig megtelt. Csendben figyelt a hallgatóság, csak az asszony szívgóása hallatszott. A bíró kérdéseire akadozva válaszolt. A válaszokból kiderült, hogy összesen hét gyermeket szült, akik közül ketten is életük első évében csecsemőként elhaltak. Férjeurát 14-ben besorozták, az asszony egyedül maradt öt gyermekével. Két kislánya még 15-ben egy hét alatt halt meg tífuszban. Az a szegény ember a nagy háború alatt valahol Galíciában eltűnt, holtta nyilvánítása két éve történt meg.

Miből él hát? - teszi fel a kérdést a bíró. Megtudjuk, hogy a rozoga kis tanya körül, amelyben élnek, fél hold földcsékjűk van, azt művelik, kevés jószág is van a ház körül. Az asszony napszámba jár el, ahogy a gyerekek nőnek, ők is együtt mennek vele, segítenek az anyjuknak.

Hogy történt az eset? - kérdi a bíró. Az asszony mostmár zokogva válaszol. Augusztus 12-e volt, egy keddi nap. Napszámba ment a két nagyobb fiúgyerekkel, a 8 éves Józsikát otthon hagyták. Neki a jószágok itatása volt kiadva. Józsika az ásott kútból húzta fel a vizet. A kút kávája deszkából van, korhadt is már rendesen. Amint húzta fel a vödört, a deszka beszakadt, a teli vödör a mélybe rántotta a kislíút. A szörnyű tragédiát akkor fedezték fel, amikor estefelé a napszámból hazaértek. Összefutott a szomszédság, a kis holttestet akkor húzták ki.

A padsorokban némaság, csak egy-egy együttérző fájdalmas sóhajítás hallatszik. A bíró és az esküdtek is megilletődnek ennyi szenvedés hallatán. A védő felmentést kér. De a törvény az törvény és köt a bírói eskü. Megszületik hát az ítélet. Özvegy Battancs Mihálynét gondatlanságból elkövetett emberölés miatt két hónap fegyházra ítélik. A büntetés letöltését felfüggesztik. Az asszony nem érti. Mi lesz az ő megmaradt két gyermekével addig? Elmagyarázzák neki, hogy nem kell börtönbe mennie, most hazamehet. Kitámolyog a tárgyalóteremből. A tekintetes bíróság mai tárgyalásának ezzel vége lett.

Élő tiszai halak

nagy mennyiségben, mérsékelt áron kerülnek eladásra a Rudolf-téri halcsarnokban és az árusoknál.